

ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ 1

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΠΟΔΟΜΩΝ &
ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ
ΓΕΝ. ΓΡΑΜΜ. ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ
ΓΕΝ. Δ/ΝΣΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ
Δ/ΝΣΗ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟΥ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ

Αθήνα, 15 /01/2018
Αρ.πρωτ. ΔΝΣβ/14394/Φ.ΕΓΚΥΚΛ.

ΤΜΗΜΑ :β'
Ταχ. Δ/ση :Χαρ. Τρικούπη 182
Ταχ. Κώδ :101 78
Πληροφορίες :
Τηλέφωνο :
ΦΑΞ :2106438662
Email :ggded17@ggde.gr

ΠΡΟΣ: ΠΙΝΑΚΑ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ

ΘΕΜΑ : Αποστολή της υπ'αριθμ.251/2017 αποφάσεως του Συμβουλίου της Επικρατείας

Σας αποστέλλουμε έγγραφο του Γραφείου Νομικού Συμβούλου που αφορά την αποστολή της υπ' αρ.251/2017 αποφάσεως του Συμβουλίου της Επικρατείας σχετικά με την άρνηση καταβολής μη οφειλομένων για οποιονδήποτε λόγο ή την αναζήτηση των αχρεωστήτως ή μη νομίμως καταβληθέντων χρηματικών ποσών τα οποία ισχύουν και όταν δεν υπάρχει σιωπηρή αλλά ρητή έγκριση.

Με την εφαρμογή της Απόφασης αυτής η Διοίκηση έχει το δικαίωμα να αφαιρεί από επόμενο λογαριασμό ποσά τα οποία είχαν ήδη καταβληθεί αχρεωστήτως ή μη νομίμως βάσει προηγούμενων λογαριασμών εφόσον όσον αφορά την αφαίρεση αυτή, δεν έχει συμπληρωθεί ο προβλεπόμενος από τις κείμενες διατάξεις χρόνος παραγραφής της αξίωσης του κυρίου του έργου προς αναζήτηση τέτοιων ποσών, ως μη νομίμως ή αχρεωστήτως ήδη καταβληθέντων.

Της εγκυκλίου αυτής να λάβουν γνώση, όλοι οι εμπλεκόμενοι υπάλληλοι ώστε να πράττουν αναλόγως, και να αναρτηθεί στην ιστοσελίδα της Γ.Γ.Υ. (www.ggde.gr), του Υπουργείου Υποδομών & Μεταφορών, καθώς και στην αντίστοιχη ιστοσελίδα του Προγράμματος «ΔΙΑΥΓΕΙΑ», για ενημέρωση παντός ενδιαφερομένου.

Συνημμένα

Το αρ.πρωτ.232-427/100001
έγγραφο του Γρ.Νομικού Συμβ.
της Γεν.Γραμ.Υποδομών

Κοινοποίηση

- 1.Γρ.κ.Υπουργού
- 2.Γρ.κ. Υφυπουργού
- 3.Γρ.κ.κ.Γενικών Γραμματέων
- 4.Γρ.κ.κ.Γεν.Δ/ντών της Γενικής
Γραμματείας Υποδομών
- 5.Δ/ση Ανάπτυξης, Συντήρησης και
Λειτουργίας Εφαρμογών (με e-mail)

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΥΠΟΔΟΜΩΝ & ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ

ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΠΙΡΤΖΗΣ

Εσωτερική Διανομή

Δ/ση ΔΝΣ (5)

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΚΑΙ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ
 Αριθμ. Πρωτ.: 14394
 Παπάγου: 29/2/2017

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
 ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
 ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

Ημ. Πρωτ.: 22-02-2017

Αριθμ. Πρωτ.: 232- 427/100001

Γραφείο Νομικού Συμβούλου στη Γενική
 Γραμματεία Υποδομών του Υπουργείου
 Υποδομών και Μεταφορών

Ⓡ 1/3 f

Αρμόδιος:

Τηλέφωνο: 210 6435815

FAX: 210 6435815

Ταχ. Δ/ση: Χ. Τρικούπη 182

T.K. 11472 ΑΘΗΝΑ

e-mail: gns@ggde.gr

✓

ΠΡΟΣ: Δ/ση Νομοθετικού

Συντονισμού και Καλής Νομοθέτησης
 της Γ.Γ.Υ.

ΘΕΜΑ: Αποστολή της υπ' αριθμ. 251/2017 αποφάσεως του Συμβουλίου
 της Επικρατείας (Στ' Τμήματος).

ΣΧΕΤ: Το υπ' αριθμ. πρωτ. 3099/Γ.Φ./26-09-2013 έγγραφο του Γραφείου
 μας.

Σας αποστέλλουμε την υπ' αριθμ. 251/2017 απόφαση του Συμβουλίου
 της Επικρατείας, με την οποία κρίνεται (σκέψη 7), ότι «κατά τις διατάξεις του
 άρθρου 5 παρ. 8 (ήδη παρ. 10) του ν. 1418/1984 (και του άρθρου 40 παρ. 7 του
 π.δ. 609/1985),¹ ερμηνευόμενες ενόψει και των κριθέντων καθ' ερμηνεία των
 ταυτοσήμων κατά περιεχόμενο διατάξεων του άρθρου 104 παρ. 1 του π.δ.

¹ βλ. και τη διάταξη του άρθρου 134 παρ. 3 του ν. 4070/2012 -Α' 82-, με την οποία ρητώς προβλέπεται η αφαίρεση από
 νεότερο λογαριασμό ποσών που δεν αντιστοιχούν σε εγκεκριμένες επιμετρήσεις ή αφορούν σε λάθη εγκεκριμένων
 λογαριασμών, αλλά και την νεότερη διάταξη της παρ. 8 του άρθρου 152 του ν. 4412/2016.

696/1974² με την απόφαση 2494/2013 της Ολομέλειας του Δικαστηρίου³, έχουν την έννοια ότι με την άπρακτη πάροδο της προθεσμίας του ενός μηνός, που προβλέπεται για τον έλεγχο, την τυχόν απαιτούμενη διόρθωση και την έγκριση του λογαριασμού, ο λογαριασμός θεωρείται μεν εγκεκριμένος, η Διοίκηση όμως διατηρεί την εξουσία, και μετά την παρέλευση της τασσόμενης προθεσμίας ελέγχου και έγκρισης του λογαριασμού, να προβεί σε έλεγχο αυτού, αρνούμενη ρητώς ή σιωπηρώς, να καταβάλει ποσά ή αναζητώντας κατά τις κείμενες διατάξεις (του εθνικού και του κοινοτικού δικαίου) ως μη νομίμως ή αχρεωστήτως, ήδη καταβληθέντα ποσά του επίμαχου λογαριασμού, τα οποία δεν οφείλονται για οποιοδήποτε λόγο στον ανάδοχο, δεδομένου μάλιστα ότι ο έλεγχος αυτός επιβάλλεται για λόγους προστασίας του δημοσίου χρήματος εθνικού, ή κοινοτικού (προκειμένου περί συγχρηματοδοτούμενου με πόρους της Ευρωπαϊκής Ένωσης έργου). Τα ανωτέρω, **όσον αφορά την άρνηση καταβολής μη οφειλομένων για οποιονδήποτε λόγο ή την αναζήτηση των αχρεωστήτως ή μη νομίμως καταβληθέντων χρηματικών ποσών, ισχύουν, για την ταυτότητα του λόγου και όταν δεν υπάρχει σιωπηρή αλλά ρητή έγκριση**, και επίσης (σκέψη 9) ότι «**η Διοίκηση διατηρεί την εξουσία ακόμη και μετά την ρητή έγκριση λογαριασμού, να προβεί σε νέο έλεγχο αυτού και εν συνεχεία να αρνηθεί, ρητώς ή σιωπηρώς, να καταβάλει πιστοποιηθέντα ποσά ή να αναζητήσει ως μη νομίμως ή αχρεωστήτως, ήδη καταβληθέντα ποσά του λογαριασμού, αν μετά από επανέλεγχο αυτού διαπιστωθεί ότι τα ποσά αυτά δεν οφείλονται για οποιονδήποτε λόγο, στον ανάδοχο. Νομίμως δε η Διοίκηση αφαιρεί από επόμενο λογαριασμό ποσά, τα οποία είχαν ήδη καταβληθεί αχρεωστήτως ή μη νομίμως βάσει προηγούμενων λογαριασμών, εφόσον, βεβαίως, όσον αφορά την αφαίρεση αυτή, δεν έχει συμπληρωθεί ο προβλεπόμενος από τις κείμενες διατάξεις χρόνος παραγραφής της αξίωσης του κυρίου του έργου προς αναζήτηση τέτοιων ποσών, ως μη νομίμως ή αχρεωστήτως ήδη καταβληθέντων**».

² «Περί αμοιβών μηχανικών διά σύνταξιν μελετών...»,

³ Δηλαδή του Συμβουλίου της Επικρατείας, περί του περιεχομένου της οποίας έχετε ενημερωθεί με το επικαλούμενο στο παρόν σχετικό.

Περί των ανωτέρω γενομένων δεκτών από το Συμβούλιο της Επικρατείας, ως προς τη δυνατότητα ελέγχου εκ μέρους της Διοικήσεως λογαριασμού και μετά τη ρητή έγκρισή του, αφαιρέσεως ή αναζητήσεως των αχρεωστήτως ή μη νομίμως καταβληθέντων ποσών από επόμενο λογαριασμό και δη εντός του χρόνου παραγραφής της αξιώσεως του κυρίου του έργου προς αναζήτηση τέτοιων ποσών (δηλαδή και πέραν του ευλόγου κατά τα παγίως γεγόμενα δεκτά μέχρι σήμερα), κρίνουμε σκόπιμο να ενημερωθούν οι αρμόδιες Υπηρεσίες της Γ.Γ.Δ.Ε. δια σχετικής εγκυκλίου, ώστε να πράττουν αναλόγως.

Η ΝΟΜΙΚΟΣ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

Πίνακας Αποδεκτών**ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΑΚΩΝ ΕΡΓΩΝ**

1	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΟΔΙΚΩΝ ΥΠΟΔΟΜΩΝ
2	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΟΔΙΚΩΝ ΥΠΟΔΟΜΩΝ
3	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΛΙΜΕΝΙΚΩΝ ΥΠΟΔΟΜΩΝ
4	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΑΕΡΟΔΡΟΜΙΩΝ
5	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΜΕ ΣΥΜΒΑΣΗ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΗΣ
6	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗΣ & ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΜΕ ΣΥΜΒΑΣΗ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΗΣ

ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΥΔΡΑΥΛΙΚΩΝ & ΚΤΗΡΙΑΚΩΝ ΥΠΟΔΟΜΩΝ

1	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΡΓΩΝ ΥΔΡΕΥΣΗΣ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗΣ & ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑΣ ΛΥΜΑΤΩΝ
2	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΝΤΙΠΛΗΜΜΥΡΙΚΩΝ & ΕΓΓΕΙΟΒΕΛΤΙΩΤΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ
3	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΚΤΙΡΙΑΚΩΝ ΥΠΟΔΟΜΩΝ

ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΤΕΧΝΙΚΗΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ

1	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΚΑΝΟΝΩΝ & ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ
2	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΚΕΝΤΡΙΚΟΥ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΟΥ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΡΓΩΝ
3	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΜΗΤΡΩΩΝ
4	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΠΑΛΛΟΤΡΙΩΣΕΩΝ, ΤΟΠΟΓΡΑΦΗΣΕΩΝ ΚΑΙ ΓΕΩΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ
5	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ ΦΥΣΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΩΝ

ΕΙΔΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΡΓΩΝ (ΕΥΔΕ)

1	ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΡΓΩΝ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗΣ & ΣΥΝΤΗΡΗΣΗΣ ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΑΚΩΝ ΥΠΟΔΟΜΩΝ
2	ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΜΕ ΣΥΜΒΑΣΗ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΗΣ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ & ΒΟΡΕΙΟΥ ΕΛΛΑΔΟΣ
3	ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΡΓΩΝ (ΕΥΔΕ) ΚΑΤΑΣΚΕΥΗΣ ΕΡΓΩΝ ΜΕ ΣΥΜΒΑΣΗ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΗΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ & ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
4	ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΡΓΩΝ (ΕΥΔΕ) ΚΑΤΑΣΚΕΥΗΣ ΥΔΡΑΥΛΙΚΩΝ ΥΠΟΔΟΜΩΝ

ΑΥΤΟΤΕΛΗ ΤΜΗΜΑΤΑ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΚΑΙ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ

1.	ΤΜΗΜΑ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ	ΒΑΡΒΑΚΗ 12
2.	ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ	ΑΝΑΣΤΑΣΕΩΣ 2 & ΤΣΙΓΑΝΤΕ 101 91 ΠΑΠΑΓΟΥ
3.	ΤΜΗΜΑ ΠΣΕΑ	ΑΝΑΣΤΑΣΕΩΣ 2 & ΤΣΙΓΑΝΤΕ 101 91 ΠΑΠΑΓΟΥ
4.	ΓΡΑΦΕΙΟ ΤΥΠΟΥ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ	ΧΑΡ. ΤΡΙΚΟΥΠΗ 182 ΑΘΗΝΑ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΕΠΟΠΤΕΥΟΜΕΝΩΝ ΝΟΜΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ
ΤΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ ΥΠΟΔΟΜΩΝ

1.	ΑΤΤΙΚΟ ΜΕΤΡΟ Α.Ε.	Λ. ΜΕΣΟΓΕΙΩΝ 191-193 Τ.Κ. 115 25 ΑΘΗΝΑ
2.	ΕΓΝΑΤΙΑ ΟΔΟΣ Α.Ε.	6 ^ο Χ.Λ.Μ. ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ - ΘΕΡΜΗΣ Τ.Κ. 57007 ΘΕΡΜΗ
3.	ΚΤΗΡΙΑΚΕΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ Α.Ε.	ΦΑΒΙΕΡΟΥ 30 Τ.Κ.104 38 ΑΘΗΝΑ
4.	ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗΣ ΜΕΛΩΝ ΤΕΧΝΙΚΟΥ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟΥ ΕΛΛΑΔΑΣ Α.Ε. (ΙΕΚΕΜ ΤΕΕ Α.Ε.)	ΚΟΛΩΝΟΥ 12-14 Τ.Κ. 104 37 ΑΘΗΝΑ
5.	ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΎΔΡΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΑΠΟΧΕΤΕΥΣΗΣ ΠΡΩΤΕΥΟΥΣΗΣ (ΕΥΔΑΠ Α.Ε.)	ΩΡΩΠΟΥ 156 Τ.Κ. 111 46 ΓΑΛΑΤΣΙ
6.	ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΑΝΤΙΣΕΙΣΜΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ (ΟΑΣΠ)	ΞΑΝΘΟΥ 32 Τ.Κ. 154 51 Ν. ΨΥΧΙΚΟ
7.	ΤΕΧΝΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΕΛΛΑΔΑΣ	ΝΙΚΗΣ 4 Τ.Κ. 105 63 ΑΘΗΝΑ
8.	ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΑΓΙΩΝ ΕΥΔΑΠ	Λ. ΚΗΦΙΣΙΑΣ 124 ΚΑΙ ΙΑΤΡΙΔΟΥ 2 Τ.Κ. 115 26 ΑΘΗΝΑ
9.	ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΡΗΤΗΣ	ΓΟΛΓΟΘΑ 2 ΟΑΣΗ ΒΑΡΥΠΕΤΡΟΥ Τ.Κ. 73 100 ΧΑΝΙΑ ΚΡΗΤΗΣ.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΕΠΟΠΤΕΥΟΜΕΝΩΝ ΝΟΜΙΚΩΝ ΠΡΟΣΩΠΩΝ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ
ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΚΑΙ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ ΤΟΜΕΑΣ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ

1.	ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ (Ο.Σ.Ε. Α.Ε.)	ΚΑΡΟΛΟΥ 1-3 Τ.Κ.104 37 ΑΘΗΝΑ
2.	ΕΡΓΑ Ο.Σ.Ε. Α.Ε. (ΕΡΟΣΕ Α.Ε.)	ΚΑΡΟΛΟΥ 27 Τ.Κ. 104 37 ΑΘΗΝΑ
3.	ΤΡΑΙΝΟΣΕ ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ – ΜΕΤΑΦΟΡΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΕΠΙΒΑΤΩΝ ΚΑΙ ΦΟΡΤΙΟΥ ΑΝΩΝΥΜΗ ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ (ΤΡΑΙΝΟΣΕ Α.Ε.)	ΚΑΡΟΛΟΥ 1-3 Τ.Κ. 104 37 ΑΘΗΝΑ
4.	ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΑΣΤΙΚΩΝ ΑΚΙΝΗΤΩΝ ΚΤΗΜΑΤΙΚΩΝ ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΩΝ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΣΥΝΑΦΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ (ΓΑΙΑΟΣΕ Α.Ε.)	Λ. ΛΙΟΣΙΩΝ 301 Τ.Κ. 104 37 ΑΘΗΝΑ
5.	ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΣΥΝΤΗΡΗΣΗΣ ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΙΚΟΥ ΤΡΟΧΑΙΟΥ ΥΛΙΚΟΥ (Ε.Ε.Σ.Σ.Τ.Υ. Α.Ε.)	ΚΑΡΟΛΟΥ 1-3 Τ.Κ. 104 37 ΑΘΗΝΑ
6.	ΟΔΙΚΕΣ ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΕΣ Α.Ε. (Ο.Σ.Υ. Α.Ε.)	ΠΑΡΝΑΣΣΟΥ 6 ΑΓ. ΙΩΑΝΝΗΣ ΡΕΝΤΗΣ Τ.Κ. 182 33
7.	ΣΤΑΘΕΡΕΣ ΣΥΓΚΟΙΝΩΝΙΕΣ Α.Ε. (ΣΤΑΣΥ Α.Ε.)	ΑΘΗΝΑΣ 67 Τ.Κ. 105 52 ΑΘΗΝΑ